

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๖.๒/๒๗/๕๖๓

คณะกรรมการนโยบายการบริหาร
ทุนหมุนเวียน
กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเสนอความเห็นการขอจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ตารางสรุปผลการพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๑๐๔๔๔ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ด้วยคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนขอเสนอเรื่อง การเสนอความเห็นการขอจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. ความเป็นมา

ด้วยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้เสนอเรื่องการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๓ กำหนดให้การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่ชัดเจน เพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และอนุญาตให้นำรายรับจากการดำเนินกิจกรรมนั้นสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ และไม่เข้าซ้อนกับทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งไว้แล้ว การขอจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล การรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๑ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนมีอำนาจหน้าที่พิจารณาก่อนการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนต่อคณะรัฐมนตรี และมาตรา ๑๔ วรรคแรกกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๓ และพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๑ (๒) และมาตรา ๑๔ วรรคแรก

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีนำความเห็นของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนประกอบการพิจารณาในการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนดังกล่าวข้างต้น

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง

ในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ได้มีการพิจารณาเรื่อง การขอจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) โดยผลการพิจารณาสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา

๑) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้เสนอเรื่อง การขอจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อให้มีกฎหมายและมาตรการในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม ที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม และจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจากภาคเอกชนเข้ามาประกอบกิจการหรือดำเนินการเพื่อสังคมมากขึ้น ทั้งที่เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีแรงบันดาลใจแต่ขาดเงินทุนและผู้ประกอบการที่อยู่ในช่วงพัฒนากิจการ รวมทั้งช่วงกิจการเติบโต ซึ่งทำให้การช่วยเหลือชุมชนและสังคมของผู้ประกอบการภาคเอกชนในลักษณะดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม อีกทั้งกำหนดให้มีการประสานงาน การสนับสนุน และให้ความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม ได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างเหมาะสมและยั่งยืนต่อไป และเพื่อให้ผู้ประกอบการเพื่อสังคมมีความพร้อมเพียงพอที่จะเข้าแข่งขันทางการค้าทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนจากภาครัฐ

๒) กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม มีความจำเป็นต้องจัดตั้งตามนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากถูกบรรจุในแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ในเรื่องและประเด็นตามผลอันพึงประสงค์ที่ ๓ เรื่องมีกลไกทางกฎหมายเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม ในส่วนของกิจการและวิธีการตามผลอันพึงประสงค์ ในข้อที่ ๗. เรื่องพิจารณาผลักดันและพัฒนากฎหมายเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยสร้างกลไกให้เกิดการทำธุรกิจซึ่งมีการกระจายผลกำไรกลับสู่สังคมหรือชุมชน นอกจากนี้ยังถูกบรรจุในแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องการปฏิรูปด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๒. การพัฒนาธุรกิจชุมชน หัวข้อย่อยที่ ๒.๒ การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน โดยเร่งให้มีการจัดให้มีพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จในปี ๒๕๖๑ และไม่มี การดำเนินการใดในลักษณะเดียวกับการกิจปกติของ สสว. เนื่องจาก สสว. มีภารกิจช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ซึ่งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการมุ่งแสวงหากำไรและสามารถแข่งขันกับกิจการอื่นได้ทั้งระดับภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมี สสว. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานระบบการทำงานของส่วนราชการ และภาคส่วนอื่นให้เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน แต่ในขณะที่กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมที่อยู่ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. นั้น มีภารกิจในการช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งวิสาหกิจดังกล่าวตามร่างพระราชบัญญัติให้เฉพาะนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการ ผลิต หรือจำหน่ายสินค้า หรือบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการจ้างงาน หรือการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม สุขภาพ หรือสิ่งแวดล้อม โดยมีได้

มุ่งหากำไรสูงสุดมาแบ่งปันกันและนำผลกำไรไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบไปลงทุนในกิจการของตนเอง หรือใช้เพื่อประโยชน์ของผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ป่วย ผู้พ้นโทษ หรือผู้ด้อยโอกาสอื่น หรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมอื่น หรือคืนประโยชน์ให้แก่สังคม รวมทั้งไม่เป็นการประกอบกิจการแข่งขันกับภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่เอกชนหรือรัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินการได้ แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ รับผิดชอบในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสนับสนุนกิจการเพื่อสังคม ซึ่งกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในบทเฉพาะกาลว่า ให้คณะกรรมการดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามร่างพระบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้แล้ว จะไม่มีการทักท้วงหรือขัดข้องกับหน่วยงานอื่น

๔.๒ ความเห็นของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

ในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนได้พิจารณาแล้วมีมติว่าการขอจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม มีลักษณะเข้าข่ายเป็นทุนหมุนเวียนที่มีความจำเป็นต้องจัดตั้งตามนโยบายของรัฐบาล และการดำเนินงานของกองทุนได้กำหนดวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SME แตกต่างจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ อีกทั้งยังกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะช่วยเหลือไว้เป็นการเฉพาะ โดยให้วิสาหกิจสังคมที่มีสิทธิขอรับการส่งเสริมจากกองทุน ต้องจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม จึงไม่มีความซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของกองทุนอื่นที่จัดตั้งขึ้นแล้ว นอกจากนี้ การดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นกิจกรรมที่มุ่งประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงเป็นการขอจัดตั้งกองทุนที่เป็นไปตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเห็นชอบให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๑) จากการพิจารณาประมาณการรายรับของกองทุน พบว่า กองทุนมีรายรับหลักจากเงินที่มีผู้มอบให้ (เงินที่ได้รับบริจาคจากบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์) และเงินกำไรของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่นำส่งเป็นเงินสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ ๑ และไม่ขอรับการสนับสนุนเงินทุนประเดิมและเงินอุดหนุนจากรัฐ เพื่อมิให้เป็นภาระทางด้านงบประมาณ ดังนั้น กองทุนจึงจำเป็นต้องมีมาตรการหรือกลไกในการบริหารจัดการเพื่อให้ได้รายรับนั้นมาอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องพิจารณาหาแหล่งรายรับอื่นมาสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๒) เนื่องจากในข้อมูลการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนที่ สสว. จัดทำได้ระบุในส่วนของแหล่งเงินทุนว่า ไม่ขอรับทุนประเดิม จึงเห็นควรให้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. มาตรา ๒๙ (๑) เงินประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ ออก

๓) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๓ วรรคสอง กำหนดให้การบริหารทุนหมุนเวียนต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน และพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนต้องกำหนดข้อบังคับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ

ของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างของทุนหมุนเวียนตามมาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนประกาศกำหนด รวมทั้งให้ทุนหมุนเวียนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการบัญชีและการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน ซึ่งเมื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. พบว่า การบริหารจัดการ การบัญชี และการตรวจสอบของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมยังไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ สมควรที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ในส่วนของกองทุนให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด

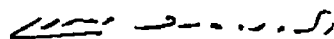
อนึ่ง กระทรวงการคลังได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ดังกล่าวแล้ว (ตามร่างมาตรา ๓๐ ที่บัญญัติให้รายได้ของกองทุนและของสำนักงานให้นำส่งเข้ากองทุนเพื่อใช้ในกิจการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ) ตามหนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๓/๑๐๔๔๔ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.

๕. ข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบผลการพิจารณาการขอจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามข้อ ๔.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

กรมบัญชีกลาง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๔๐๖

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๓๕